

за безчеловъчна подигравка, е достатъченъ да покаже отношението на тогавашното руско общество къмъ великия поетъ. — Но най-сетне, презъ авг. 1826 г., следъ въцаряването на Николай I, нему се позволява дълъгъ престой въ Москва. Ала при благосклонността на Императора къмъ Пушкина, распритъ му съ цензурана, осърбителните шпионства и преследвания на полицията, и затруднителното му материално положение влияятъ убийствено на него. Веселостъ, радо-настроение на духа, като последни проблеми отъ младини, рядко и по-рядко посещаватъ Пушкина, бързо смущавани пакъ съ тревожно и мрачно настроение. Безпокойство го обзema и той незнае какъ да се дълне; като обженътъ се скита отъ място на място, безъ да може по-затъ да застане въздъхъ. И често почватъ да го налитатъ мисли за смъртъта. Презъ 1829 г. той, скритомъ отъ властите, заминава за Кавказъ и се излага на неприятелски куршуми предъ Ерзерумъ, види се нарочно лиращъ смъртъта.

Мрачното настроение на Пушкина презъ това време е намерило художественъ изразъ въ много стихотворения. Най-характерни и хубави отъ тяхъ сѫ: Въспоминание, Анчаръ, 26 Май 1828, Станци (Брожу ли я вдоль улицъ шумныхъ) и знаменитата *Сирена*. Три отъ тяхъ читателъ ще намери пръвъ вътъ тази книжка на Мисъль¹ и ще може самъ да съди за силата на скръбта изразена въ тяхъ.

Презъ другата, 1830 година, ний виждаме Пушкина жененъ за знаменитата по него време московска хубавица Наталия Гончарова. Но времето семейство щастие, тоя нещастенъ бракъ ~~на условията~~ на живота въ каквито го поставя той, сѫ имали гибелни сетини, както лично за поета, тъй и за творчеството му. Нагледъ, всичко би се показало отъ добро по-добро: той се ползува съ уважението и довършността на Императора, който му е самъ цензоръ, — но безъ да го избави чрезъ това отъ безобразните своеолия на обикновенниятъ цензори², намира се на върха на своята слава като

¹ Часть отъ стихотворението Въспоминание е пръвъ вътъ на български отъ г. Вазова (Христоматия отъ И. В. и К. В.), Чернь отъ П. Р. Славейкова, „Читалище“ г. Ш.

² Ето исповѣдъта на единъ цензоръ: Пушкина жестоко жметъ цензура. Онъ жаловался на Крылова и просилъ себѣ другого цензора, въ подмогу первому (Крылову). Ему назначили Гаевскаго. Пушкинъ раскаивается,